

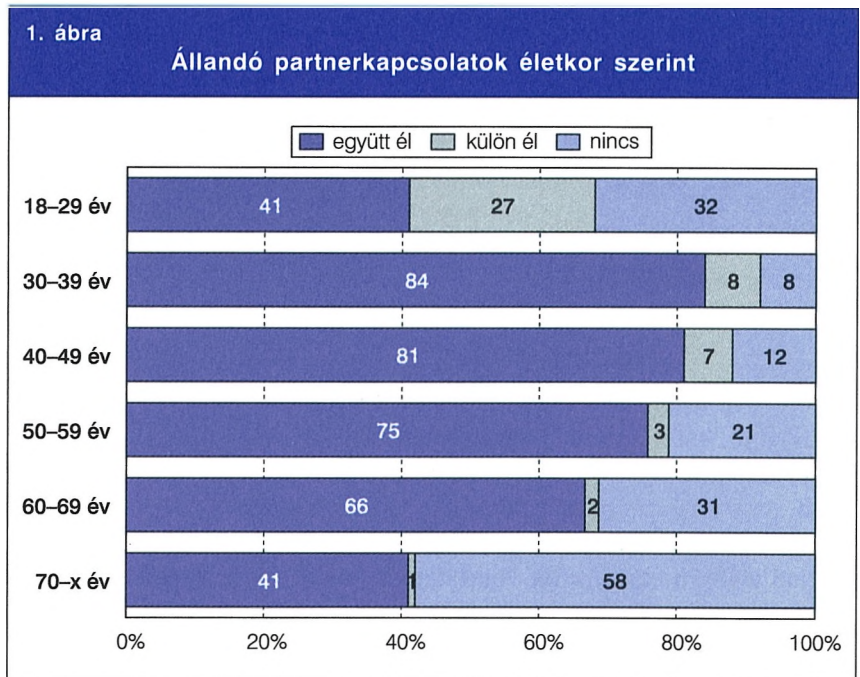
Kapcsolattípusok Magyarországon

2002. januárjában a Marketing Centrum átfogó reprezentatív felmérést készített a magyarok szexuális viselkedéséről. A szponzoráló cég nevééről Abott Jelentésnek keresztelt kutatás kérdőíve kitért a partnerkapcsolatokon belüli kommunikációra és munkamegosztásra is. Az e kérdésekre adott válaszok együtt járásainak elemzése alapján 4 többé-kevésbé markánsan elkülönülő kapcsolattípusba sorolhatóak az állandó jellegű partnerkapcsolatban élők. Marketing szempontból mindez azért lehet érdekes, mert nagyon más tartalmú, illetve stílusú üzenetekkel lehet és célszerű elérni az eltérő kapcsolattípusokban élőket.

A 18 évnél idősebb magyarok 75 százalékának van állandó társa, partnere. Az állandó társ az esetek 75 százalékában férjet/feleséget jelent, 12 százalékában élettársat, 13 százalékban pedig különélő társat. Másképpen közelítve: a felnőtt magyarok 65 százaléka együtt él állandó társával, további 10 százalékuk külön él, de van állandó partnere, végül pontosan a negyedüknek nincs (állandó) társa¹.

Az állandó kapcsolat léte, illetve jellege természetesen erősen életkorfüggő. A 30–49 éves korosztály tagjai élnek együtt a legnagyobb valószínűséggel állandó partnerükkel, míg a 70 éven felüliek 58 százalékának nincs (állandó) partnere (1. ábra).

A nők kisebb valószínűséggel élnek együtt társsal, mit a férfiak. Ennek jórészt demográfiai okai vannak. A nők várható élettartama ma Ma-

¹ Az Abott Jelentés alapmintája 2000 fős volt. A kapcsolat tipizálásra használt kérdéseket azonban csak azok körében elemeztük, akinek van állandó jellegű kapcsolatuk. Ez azt jelenti, hogy a jelen cikkben ismertetésre kerülő adatok többnyire ebből az 1497 fős almintából származnak.

1. tábla

A családokban a legkülönbözőbb módon szokott alakulni a munka- és feladat megosztás.

Ön szerint kinek a feladata?

(-100= a férfi; 0= közös feladat, nem tudja; +100= a nő)

1. faktor: háztartási munkák	faktor súly	mérleg-index
mosogatni	0,79	64
takarítani	0,73	53
főzni	0,69	71
mosógéppel mosni	0,68	74
ablakot mosni	0,65	62
a lakást szépíteni, berendezni	0,42	55
bevásárolni	0,37	29
2. faktor: javítások	faktor súly	mérleg-index
kisebb javítások, szerelések	0,81	-79
villanykörtét cserélni	0,78	-58
elromlott berendezéseket szervizbe vinni	0,67	-64
autót vezetni	0,47	-39
szemetet le- vagy kivinni	0,31	2
3. faktor: gyerekevelés	faktor súly	mérleg-index
a gyerek leckéjét ellenőrizni	0,88	40
szülői értekezletre járni	0,82	38
4. faktor: ügyintézés	faktor súly	mérleg-index
a család hivatalos ügyeit intézni	0,82	4
számlákat befizetni	0,79	20

gyarországon kb. 10 évvel magasabb, mint a férfiaké, és a 18 évnél idősebbek körében 6 százalékkal több a nő, mint a férfi. Mindez viszont jelentősen rontja az idősebb nők életminőségét, annál is inkább, mert az állandó partner nélkül élők sokkal nagyobb valószínűséggel kerülnek a vagyoni helyzet szerinti alsó 25 százalékba, mint feljebb. Az állandó partnertől külön élni viszont 30 év fölött a gazdagok „sportja”. Pedig a valamilyen gyakorisággal nemi életet élők körében sokkal intenzívebb az együtt élők nemi élete, mint a külön élőké. Az együtt élők átlagosan 3,6-szor szeretkeztek „az elmúlt 10 napban”, míg a külön élők mindössze 1,9-szer.

MUNKAMEGOSZTÁS

A hagyományos családban a feleség főz és mosogat, a férj pedig bütyköl. A modernebb felfogású családokban viszont megosztják a feladatokat egymással a partnerek: a férfiak is mosogatnak, és a nők is elvihetik szervizbe az autót. Felmérésünkben ennél egy kicsit részletesebben is kíváncsiak voltunk arra, hogy miként is alakul a családi munkamegosztás. Az állandó partnerkapcsolatban élőktől ezért megkérdeztük: náluk kinek a feladata a különböző háztartási munkák elvégzése. A kérdéseket mindazoknak fel tettük, akiknek van állandó partnerük, függetlenül at-

2. tábla

A legjelentősebb különbségek a férfiak és a nők válaszai között
 (-100= a férfié; 0= közös feladat, nem tudja; +100= a nőé)

	férfiak	nők
a lakást szépíteni, berendezni	39	52
a gyerek leckéjét ellenőrizni	34	47
számlákat befizetni	13	28
autót vezetni	-45	-32
villanykörtét cserélni	-68	-48

tól, hogy együtt élnek-e vagy sem. Ha egy-egy kérdés nem volt értelmezhető a megkérdezettek számára (pl. nincs gyerekük), akkor azt általánosan fogalmaztuk meg a számukra: Kinek a feladta a..., a férfié vagy a nőké? A válaszokat mérleg-indexre vetítve mutatjuk be az 1. táblán. A mutatók értéke +100 pont, ha az adott feladatot a kapcsolat nő tagja végzi el, illetve ha az adott feladatot női munkának érezte a válaszadó. A mutatók értéke 0, ha megosztják az adott feladatot egymással a partnerek, illetve úgy vélekedett a válaszadó, hogy közös a feladat. Végül -100 pont a mutató értéke, ha férfimunkáról van szó.

A válaszokban keveredik a gyakorlat és az attitűd. Ennek ellenére, ha megvizsgáljuk a kérdőíven szereplő 16 feladat kapcsán kapott válaszok együtt járásait, akkor azt látjuk, hogy négy jól értelmezhető faktorba (feladatcsoportba) rendeződnek a háztartáskörűli teendők válaszadóink fejében. Az első faktorba a klasszikus **háztartási munkák** kerültek: a mosogatás, főzés, takarítás stb. A faktorban nagy súllyal szereplő feladatok mindegyikénél erősen pozitív a mérleg-indexek átlaga, azaz a magyarok többsége továbbra is a nők dolgának tekinti a klasszikus háztartási munkákat, és a családok többségében döntően a nőkre hárulnak ezek a feladatok.

A második faktorba a **bütykölések** és az autóvezetés kerültek, és itt erősen negatívak az át-

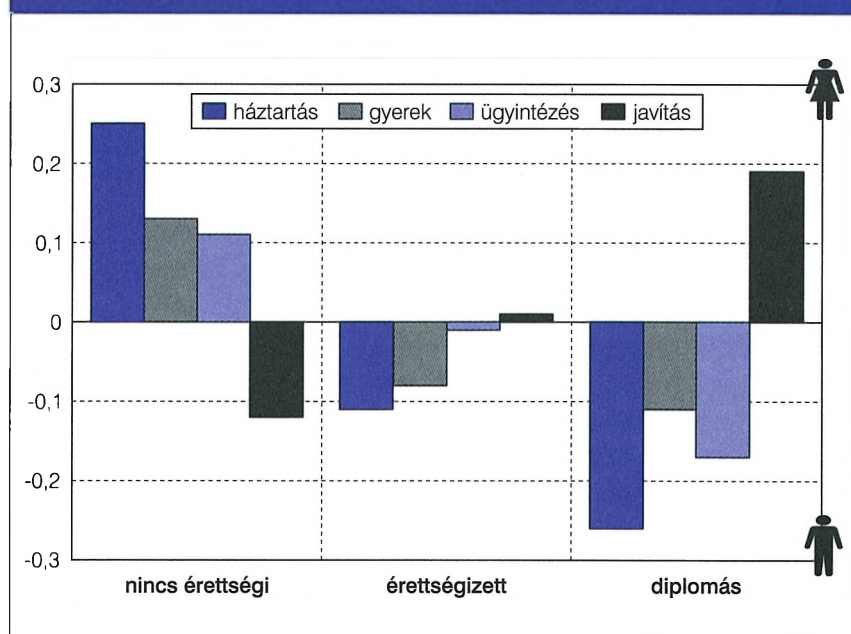
lagok, azaz férfimunkákról van szó. A kivételt a szemét levétel jelenti, de ez viszonylag kis súllyal kötődik a faktorhoz, és ez egy olyan feladat, melyet gyakran osztanak meg egymással a férfiak és a nők.

Külön faktorba szerveződtek a **gyerekeveléssel** kapcsolatos feladatok, és ezek is többnyire a nőkre hárulnak, és ez különösen így van azokban a háztartásokban, ahol tényleg van kiskorú gyermek.

Végül a 4. faktorba a család hivatalos ügyeinek intézése és a számlák befizetése került. E két feladat esetében közelebb vannak a mérleg-indexek átlagai a nullához, mint valamelyik szélső értékhez,

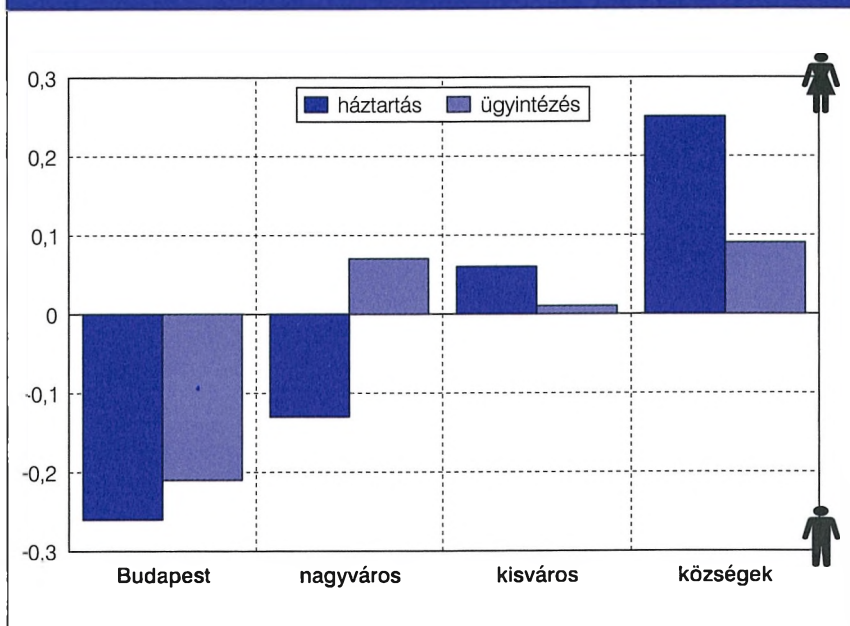
2. ábra

A munkamegosztás faktorok átlagai iskolai végzettség szerint

3. ábra

A munkamegosztás faktorok átlagai lakóhely szerint

Az iskolázottsághoz hasonló hatása van az urbanizációnak is. A nagyobb településeken élő férfiak hajlamosabbak az átlagosnál részt vállalni a klasszikus háztartási munkákból, és a budapesti férfiak sokkal gyakrabban vállalják magukra az ügyintézési feladatokat, mint a vidékiek (3. ábra).

Végül azt találtuk, hogy minél idősebb egy férfi annál kisebb valószínűséggel segít a párjának a háztartásvezetésben. A gyermekneveléssel kapcsolatos teendők viszont éppen azoknál hárulnak a leggyakrabban a nőkre, akiknek van kiskorú gyereke. A legfiatalabbak (még) úgy gondolják, hogy a férfiaknak is részt kell vállalniuk a szülői értekezletre járásban, illetve a lecke ellenőrzésében (4. ábra).

ám ez itt elsősorban abból adódik, hogy az **ügyintézés** egyes családokban férfi feladat, más családokban viszont női.

A férfiak és a nők válaszmintázatai természetesen jelentősen különböznek egymástól. A nők körében mind a négy faktor átlaga pozitív (+0,11 és +0,15 közötti), a férfiak körében viszont mind a négy átlag negatív (-0,11 és -0,14 közötti). A nők tehát hajlamosak úgy vélni, hogy még annál is több teher nyomja a vállukat, mint amennyi az 1. tábla számai alapján látszik, a férfiak válaszai pedig nagyobb arányú munkamegosztást sugallnak, mint a nők válaszai.

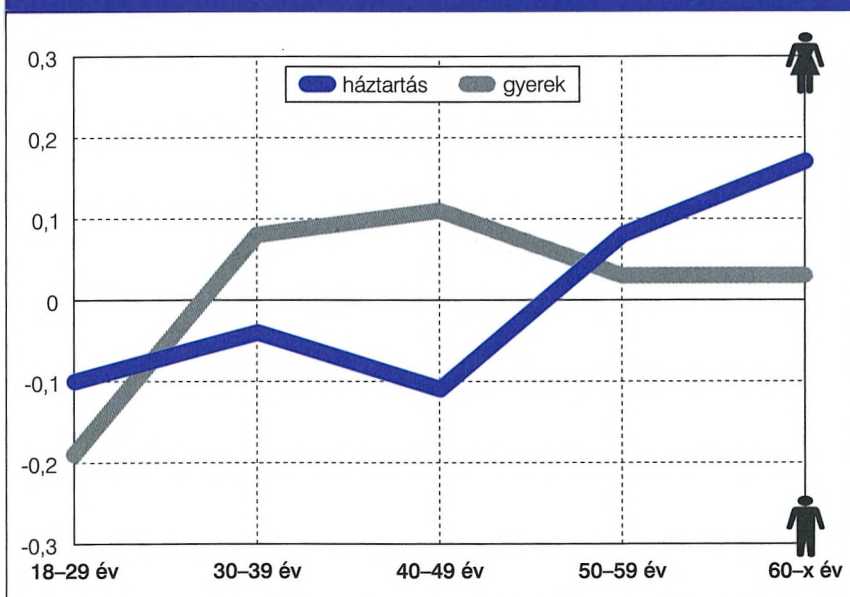
Jelentős eltéréseket találtunk a családi munkamegosztásban iskolai végzettség, lakóhely és életkor szerint is. Minél iskolázottabb valaki, annál valószínűbb, hogy eltér a hagyományos munkamegosztástól, azaz a tanultabb férfiak az átlagosnál nagyobb mértékben veszik ki a részüket a klasszikus háztartási munkákból, és a tanultabb nők kevésbé riadnak vissza az autóvezetéstől, vagy a villanykörte betekerésétől (2. ábra).

DÖNTÉSI KOMPETENCIÁK

A partnerkapcsolatok nem csak a munkamegosztás tekintetében különböznek egymástól, hanem abban is, hogy ki dönt a kisebb nagyobb kérdésekben. A magyar férfiakra és nőkre azonban az a legjellem-

4. ábra

A munkamegosztás faktorok átlagai életkor szerint

3. tábla

A családok abban is különböznek egymástól, hogy ki dönt a kisebb-nagyobb kérdésekben. Önöknél ki szokott dönteni a következőkről? Kié az utolsó szó a következőkben?

(Ön szerint kinek kellene döntenie?)

(-100= a férfié; 0= közösen döntenek, nem tudja; +100= a nőé)

1. faktor: szabadidő	faktor súly	mérleg-index
kit hívnak meg vendégségbe	0,78	6
kihez mennek el vendégségbe	0,76	5
mivel töltik el a közös szabadidejüket	0,60	2
hova mennek nyaralni	0,53	3
lakáscsere, költözés	0,40	0
2. faktor: vásárlásigatások	faktor súly	mérleg-index
kisebb vásárlások, beruházások	0,68	25
mi legyen ebédre, vacsorára	0,67	33
lakásberendezési-, szépitési kérdések	0,62	31
karácsonyi ajándék kiválasztása rokonoknak stb.	0,54	25
autóvásárlás	-0,40	-25
3. faktor: komfort	faktor súly	mérleg-index
milyen meleg legyen a lakásban	0,75	9
melyik tévéműsort nézik meg	0,68	-1
jelentősebb családi beruházások	0,43	0
lakáscsere, költözés	0,34	0
4. faktor: gyerek és egészség	faktor súly	mérleg-index
gyereknevelési kérdések	0,79	11
házi orvos, szakorvos kiválasztása	0,74	16

zőbb, hogy szinte mindenben közösen döntenek (legalábbis elvileg). Ugyanakkor a nők mostanában már valamivel gyakrabban és több dolog esetében hordják a nadrágot, mint a férfiak. Egyedül az autóvásárlási döntéseknél maradt egyértelműen a férfiaké az utolsó szó.

A döntésekre vonatkozó válaszokat ugyanúgy mérleg-indexre vetítettük, mint a munkamegosztásra vonatkozó válaszokat, és ismét megvizsgáltuk a válaszok együtt járásait. Itt is négy faktorba rendeződött a kérdőívünkön szereplő 15 döntési terület. Az első faktorba a **szabadidő** eltöltésével kapcsolatos döntések kerültek, és ezeknél különösen jellemző, hogy a partnerek közösen döntenek (3. tábla).

A második faktorba a **vásárlási döntések** kerültek. Ebben a faktorban két dolog is figyelemreméltó: egyrészt az, hogy az autóvásárlás ellentétes előjellel szerepel a faktorban, mint a kisebb kiadásokkal járó döntések, másrészt pedig az, hogy a jelentősebb családi beruházásoknak itt nincs számottevő súlya. Mindez azt jelzi, hogy a kisebb kiadásokkal járó döntések általában a nőké, a jelentősebb beruházásokat megvitatják egymással a partnerek, míg az autóvásárlási döntés többnyire férfikompetencia.

A harmadik faktor is érdekes. Ide a lakás hőmérsékletéről, illetve a tévéműsor választásáról szóló döntések kerültek nagy súllyal, de kisebb súllyal ide költözik a nagyobb beruházásokról, illetve a lakáscse-

4. tábla

Szokott-e Ön beszélgetni a társával a következő témákról?

1. faktor: fiatalos témák, enyvelgés	faktor súly	100 fokú skálán
szerelemről	0,76	64
divatról	0,73	28
zenéről, zenekarokról	0,72	36
a saját szexuális életükről	0,65	42
filmekről	0,63	47
sportról, sportolókról	0,61	30
színházi előadásokról, színészekről	0,58	28
könyvekről, irodalmi élményekről	0,54	36
autókról	0,51	31
2. faktor: filozofikus témák	faktor súly	100 fokú skálán
vallásról, világnézeti kérdésekről	0,73	28
halálról, elmúlásról	0,69	26
politikáról	0,55	38
betegségekről egészségi állapotról	0,46	52
könyvekről, irodalmi élményekről	0,42	36
színházi előadásokról, színészekről	0,41	28
3. faktor: családi témák	faktor súly	100 fokú skálán
gyereknevelési kérdésekről	0,71	52
a család anyagi helyzetéről	0,65	64
munkahelyi problémákról	0,59	47
4. faktor: hétköznapi témák	faktor súly	100 fokú skálán
tévémsorokról	0,77	57
időjárásról	0,69	61
ételekről, főzésről, konyhai dolgokról	0,61	57

réről szóló döntés is. E két utóbbi döntési terület között elsősorban azért erős az együtt járás, mert mindkettő esetében nagyon magas a „közös döntünk” válaszok aránya.

Végül a negyedik faktorba a gyerekneveléssel, illetve az orvosválasztással kapcsolatos döntés került, és mindkét területen enyhe női fölény mutatkozott.

A döntéseknél sokkal kisebb társadalmi-demográfiai különbségeket találtunk, mint a munkamegosztásnál, mivel itt elég általános az egyetértés abban,

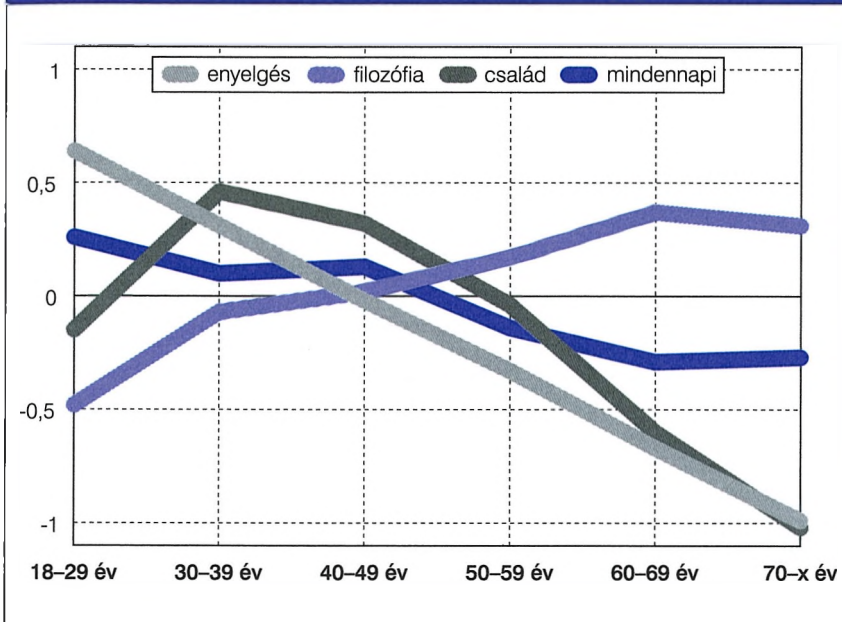
hogy mindenről közösen kell dönteni. Annyi azért megállapítható, hogy az 50–59 évesekre a legjellemzőbb az, hogy a kisebb kiadásokról a nők, az autótársárlásról viszont a férfiak döntenek. A fiatalabbak, illetve az idősebbek ezeket a dolgokat is megbeszélik.

BESZÉDTÉMÁK

A kutatás során bepillantást szerettünk volna nyerni a partnerek közötti kommunikáció világába, ezért

5. ábra

A beszédtema faktorok átlagai életkor szerint

rákérdeztünk arra is, hogy milyen gyakran szoktak beszélgetni egymással a férfiak és a nők 19 különböző témáról. A válaszokat 100 fokú skálára vetítettük (naponta=100 pont, gyakran=67 pont, ritkán=33 pont, soha=0 pont), és megvizsgáltuk a témák közötti együtt járásokat. Ebből az derült ki, hogy a kérdőívünkön szereplő 19 téma 4 főtéma köré szerveződik (4. tábla).

Az első főtémát **enyelgésnek** neveztük el, lévén nagy súllyal szerepel benne a szerelemről, illetve a saját szexuális életről való beszélgetés. A faktor érdekessége az, hogy egyaránt nagy súlyt kapott benne egy kifejezetten nőies téma (divat), és egy kifejezetten férfias téma is (autók). Azaz az enyelgéshez az is hozzátartozik, hogy olyan témákról is beszélgetünk a társunkkal, amelyek igazán csak őt érdeklik.

A második főtémába a komolyabb, **filozofikus** beszédtemák kerültek, ideértve a betegségekről és az elmúlásról, valamint a politikáról való beszélgetést is. A faktor magas értékei persze egyáltalán

nem a témák kifejtésének a színvonalát jelzik, hanem csak azt, hogy az átlagosnál gyakrabban kerülnek szóba a partnerek között a faktorhoz kötődő dolgok.

A harmadik főtéma a **családi ügyekről** szól: a gyereknevelés, az anyagi helyzet alakulása, illetve a munkahelyi problémák kerültek a faktorba. Végül a negyedik faktorba a **hétköznapi beszédtemák** kerültek: az időjárás, a tévé-műsor és a konyhai ügyek megbeszélése

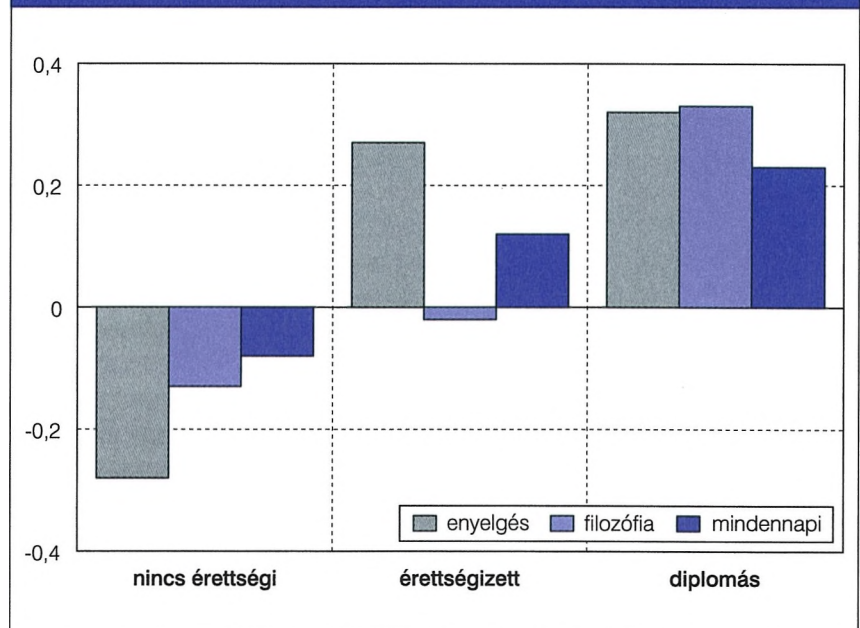
A négy faktor viszonylag szorosan korrelál egymással. Ez azt jelenti, hogy a kapcsolatok nem csak abban különböznek egymástól: mely főtémák, milyen gyakran kerülnek terítékre, hanem abban is, hogy milyen sokat, illetve mennyire változatos témákat érint-

ve beszélgetnek egymással a partnerek.

Ha megvizsgáljuk négy beszédtema faktor alakulását a különböző társadalmi-demográfiai csoportokban, akkor először is azt látjuk, hogy alig van különbség a férfiak és a nők válaszai között. Egyedül annyi állapítható meg, hogy a nők az átlagosnál egy hajszál-

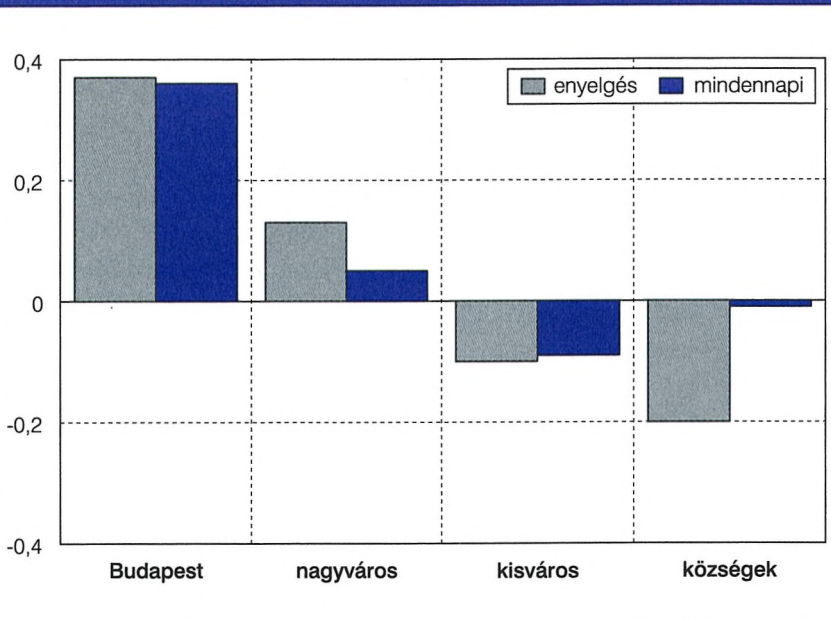
6. ábra

A beszédtema faktorok átlagai iskolai végzettség szerint

7. ábra

A beszédtema faktorok átlagai lakóhely szerint

nyival gyakrabban említették a családi témákat, a férfiak pedig egy hajszálnyival ritkábban. Annál nagyobbak az életkori különbségek. A legfiatalabbak sokat enyelegnek egymással, és alig esik szó köztük családi problémákról, illetve filozofikus kérdésekről. Azután viszont a válaszadók életkorával egyenes arányban ritkul az enyelgés. Kezdetben a család gondjairól való

beszélgetés lép a helyébe, később pedig az emelkedettebb, filozofikus témák, ideértve persze a betegségekről és a politikáról való beszélgetéseket is (5. ábra).

A beszédtemák változatossága, illetve a beszélgetések gyakorisága persze leginkább a válaszadók iskolai végzettségén múlik. A diplomások mindenről lényegesen többet beszélgetnek a partnerükkel, mint az érettségi nélküliek, beleértve az olyan hétköznapi témákat is, mint az időjárás és a tévéműsorok. Egyedül a családi problémákról való beszélgetések gyakoriságában nincs különbség iskolai végzettség szerint.

Végül lakóhely szerint is jelentős eltéréseket találtunk: a budapestiek lényegesen többet enyelegnek a partnerükkel, mint a vidé-

kiek, és a fővárosban a hétköznapi témák is gyakrabban kerülnek terítékre, mint a kisebb településeken.

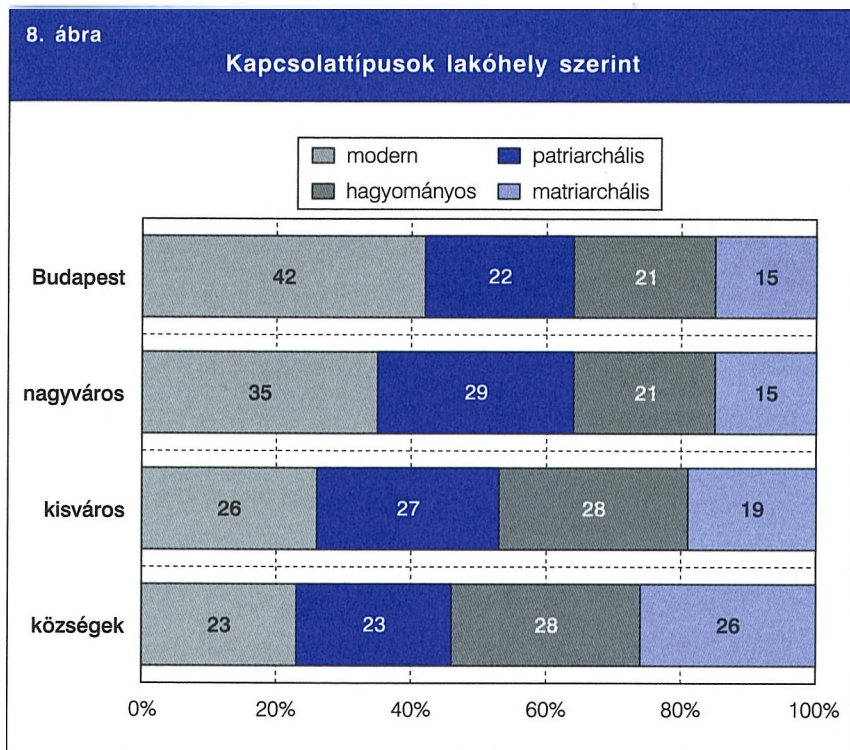
KAPCSOLATTIPOLÓGIA

A családi munkamegosztással, illetve a beszédtemákkal kapcsolatos kérdések elemzése során nyolc fak-

5. tábla

Kapcsolattípusok a beszédtema és a munkamegosztás faktorok alapján

	modern	patriarchális	hagyományos	matriarchális
fiatalos témák, enyelgés	+0,61	-0,22	-0,23	-0,37
családi témák	+0,15	-0,62	+0,22	+0,32
filozofikus témák	-0,48	+0,76	-0,39	+0,23
hétköznapi témák	-0,10	+0,74	-0,65	-0,01
háztartási munkák	-0,99	+0,23	+0,44	+0,70
javítgatások	+0,24	-0,33	-0,59	+0,83
gyereknevelés	-0,67	-0,29	+0,43	+0,89
ügyintézés	-0,15	+0,06	-0,65	+0,99
arányuk	30%	26%	25%	19%

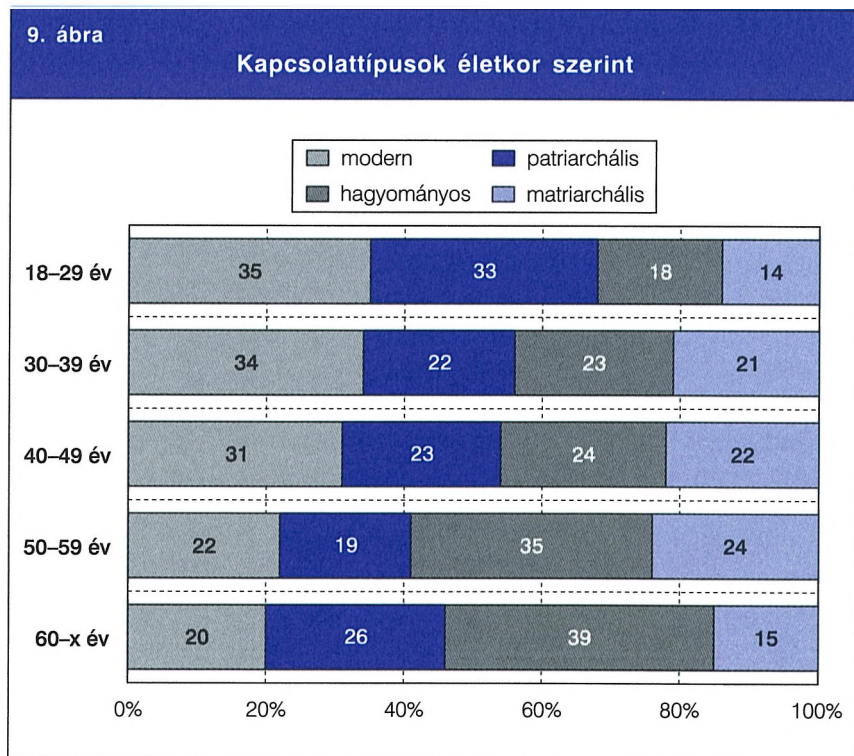
tor-változót nyertünk, melyek az eredeti változóknál finomabban jelzik válaszadóink attitűdjeit, illetve gyakorlatát. E faktorváltozók alapján klaszteranalízis segítségével 4 csoportba sorolhatjuk válaszadóinkat. A döntési kompetenciákkal kapcsolatos faktorok egyáltalán nem segítik válaszadóink csoportba sorolását, hiszen ebben a tekintetben széleskörű konszenzus van a társadalomban. Ha a döntési faktorokat is bevonjuk a klaszter-elemzésbe, akkor nagyjából ugyanazt a csoportosítást kapjuk, mint ha kihagyjuk ezeket a változókat, ám a csoportok közötti különbségek kevésbé markánsak, a klaszter-közeppek pedig nehezebben értelmezhetőek lesznek. (A kétféle klaszterezés az esetek 81 százalékában ugyanúgy csoportosít.)

A klaszteranalízis minden válaszadót besorol az előre megadott számú csoportok valamelyikébe, miközben az algoritmus arra törekszik, hogy a csoportokon belüli különbségeket minimalizálja, a csoportok közöttieket pedig maxi-

malizálja. Az 5.táblán bemutatjuk a csoport átlagokat. Ezek szemlélésekor két dolgot kell észben tartani: egyrészt azt, hogy minden egyes válaszadó valamekkora távolságra helyezkedik el a klaszter közepétől (azaz a táblázatban látható csoportátlagoktól), másrészt pedig azt, hogy a klaszterezésnél használt faktorváltozók főátlaga nulla. A pozitív értékek tehát azt jelzik, hogy az adott faktor az átlagosnál jellemzőbb az adott csoportra, a negatív értékek pedig ennek ellenkezőjét.

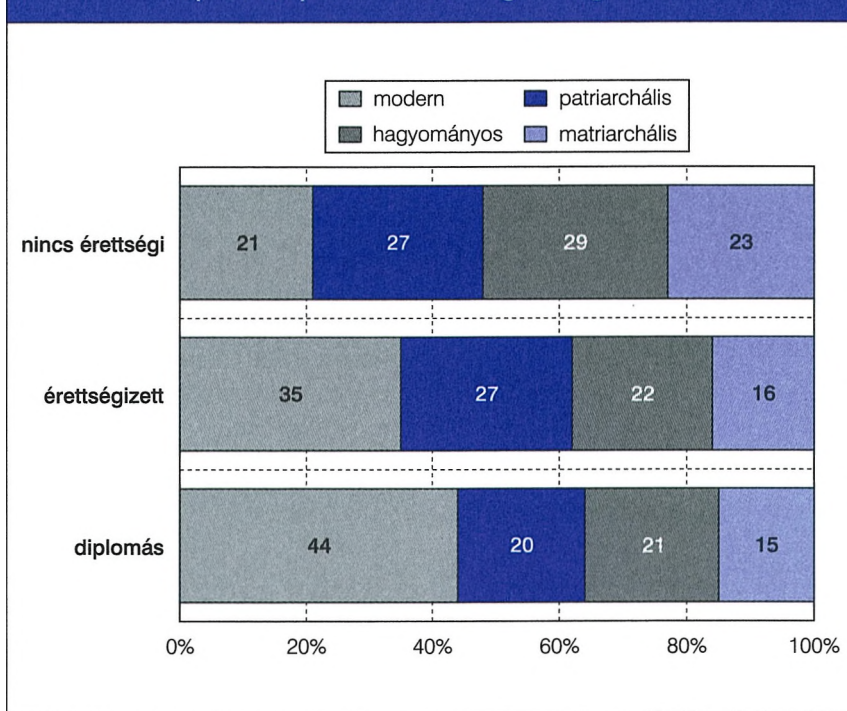
Mindezek után vegyük szemügyre a négy kapcsolattípust. Az 1. típusba sorolódott válaszadók sokat enyelegnek egymással, ugyanakkor az átlagosnál ritkábban beszélgetnek betegségekről, politikáról és világnézeti kérdésekről. A

csoporthoz tartozók legfontosabb jellegzetessége azonban az, hogy olyan kapcsolatokban élnek, ahol a férfiak is részt vállalnak a házimunkákból, illetve a gyerekevelésből. Ezek tehát **modern**, meleg légkörű kapcsolatok, melyekben sokat

10. ábra

Kapcsolattípusok iskolai végzettség szerint

és változatosan kommunikálnak. A jó hír az, hogy éppen ez a legnépesebb csoport: a megkérdezettek 30%-a sorolódott ide.

A 2. kapcsolattípus jellegzetessége, hogy tagjai az átlagosnál lényegesen gyakrabban beszélgetnek komoly- és hétköznapi dolgokról is, ugyanakkor kerülnek a családi problémák megbeszélését. Ezekben a kapcsolatokban általában hagyományos jellegű a munkamegosztás, de azért a család férfi tagja is részt vállal a gyerekneveléssel kapcsolatos feladatokból. Ezek a kapcsolatok is meleg légkörűek, de inkább **patriarchális** jellegűek. A válaszadók 26%-a sorolódott ebbe a kapcsolattípusba.

A 3. kapcsolattípus tagjai beszélgetnek egymással a legkevesebbet, illetve a legkevésbé változatosan. Egyedül a családi témák faktor átlaga pozitív a csoport tagjai körében. A kapcsolattípus másik jellegzetessége a szigorúan hagyományos munkamegosztás, amibe az is beletartozik, hogy ezekben a kapcsolatokban általában a férfi intézi a család hivatalos ügyeit, és ő fizeti be a számlákat is. Ezek tehát a leginkább **hagyományos** kapcsolatok, a hagyomány szó kevésbé nemes értelmében, hiszen ezekben a kapcsolatokban általában hűvös a légkör. Válaszadóink pontosan negyede sorolódott ebbe a kapcsolattípusba.

Végül a 4. kapcsolattípus legfontosabb jellegzetessége az, hogy nincs munkamegosztás: minden teendő a nőkre hárul, még a házkörüli javítgatások is. Ezt a kapcsolattípust **matriarchálisnak** nevezhetjük, mert ezekben nem csak a feladatok hárulnak a nőkre, hanem döntési kompetenciák is majd mindenben őket illetik. Válaszadóink 19 százaléka sorolódott ebbe a csoportba. A nők természetesen az átlagosnál hajlamosabbak úgy vélni, hogy ilyen típusú kapcsolatban élnek, a férfiak viszont a „patriarchális” címkével jelzett kapcsolattípusba kerültek az átlagosnál nagyobb valószínűséggel.

A kapcsolattípusok eloszlása persze iskolai végzettség szerint különbözik a leginkább. Minél iskolázottabb valaki, annál nagyobb valószínűséggel került az 1. azaz

a meleg légkörű, modern jellegű kapcsolattípusba. Hasonló összefüggést találtunk településméret és életkor szerint is. A nagyvárosokban élők és a fiatalabbak az átlagosnál nagyobb valószínűséggel élnek változatosan kommunikáló és a háztartással kapcsolatos feladatokat megosztó kapcsolatban.

A 2. és a 4. típusú kapcsolatokban élő nők körében fordul elő a leggyakrabban az, hogy mindössze egyetlen szexuális partnerről számoltak be eddigi életük során. Ugyanakkor párhuzamos kapcsolatokról is a patriarchális, illetve matriarchális jellegű kapcsolatokban élők számoltak be a leggyakrabban.

Az ilyesmi a modern, sokat beszélgető és a feladatokat megosztó kapcsolatokban ritkább. Igaz, a szigorúan hagyományos jellegű kapcsolatokban még ritkább. Ennek viszont főleg az az oka, hogy a 3. kapcsolattípus leginkább az idősebbekre jellemző. Végül az is megállapítható, hogy az 1. (a modern) és 2. (a patriarchális) típusú kapcsolatokban élők valamivel többet szeretkeznek, mint a 3. és a 4. típusú kapcsolatokban élők, és ez még akkor is igaz, ha az összefüggésből kiszűrjük az életkor hatását.

A szerző
a Marketing Centrum kutatásvezetője